

ALEŠ ČAR

Nadstropja

Videla sem mučenja, ki so se svetila kot zvezde. Vem, da ob tem skoraj vsak nekaj čuti, ampak razen sebe ne poznam nikogar, ki bi to res videl. Ko človek obvladuje drugega človeka do točke, da ta začne razpadati (psihično ali fizično), se osvobajata oba. In energija. Ogromna energija.

Moja mučenja so bila vedno dejanja ljubezni. Bilo mi je dano, da v ponižanju, na robu razpada, uživam vsaj toliko kot oni drugi tam zgoraj v svoji nasladi, dominaciji in sijaju. Uničevanje je dajanje in sprejemanje hkrati. Znati obstati na nasprotni skrajni točki je dajanje in sprejemanje na kvadrat. Ne, to ni religija. Izbršite to sranje. To je samo moj svet.

* * *

Zrasla sem v pristojni, normalno srečni družini v Trstu. Oče je imel butik z moškimi oblekami. Starši in brat še vedno živijo tam. Butik z moškimi oblekami danes vodi moj brat. Je pet let starejši od mene, resen, zadržan, zvest in predan človek.

S svojo fizično lepoto in mentalno omejenostjo je bil vedno moje popolno nasprotje. Zato verjetno ne čudi, da je bil zame od samega začetka več kot le brat, in da mi je mučenje in poniževanje brata pomenilo uničevanje vsega tistega, kar je bilo meni nedosegljivo že od rojstva.

Odkar pomnim, sem imela poseben odnos do bolečine. Najprej fizične. Od malega sem se ščipala v salo na notranji strani stegen, ker me je to nekako pomirjalo. Ščipala in gnetla sem se včasih tako dolgo, da je vse skupaj počrnelo. Nekega poletnega

popoldneva je brat popravljaj kolo v mali garaži ob butiku, jaz pa sem sedela na tleh in gledala ptiče na cesti. Brat je nekam šel, jaz pa sem vzela v roke klešče. Stiskala sem, dokler se koža in zgornji sloj mesa nista začela trgati od stegna. Takrat sem se prvič ranila do krvi. Ko sem prepotena in vznemirjena odnehala, polna neke neznane energije, je bil zmaličen košček že povsem črn in otopel. Neobčutljiv za bolečino.

Potem sem očetu iz ozadja trgovine odnesla nekaj spenjačev, šivank in škarje za krojenje, iz bratove delavnice pa klešče in kladivo. Vzela sem spenjač in ga počasi potisnila skozi stisnjeno salo. Presenetilo me je, s kakšno lahkoto je vse skupaj drsalo skozi meso, in kako svež, vznemirljiv, spet drugačen je bil občutek bolečine. Enostavno drugačen kot recimo pri padcu s kolesom. V tem je bil nekakšen občutek zadoščenja, kot da mučim nekaj, kar nima kaj dosti veze z menoj. Se pravokotno na spenjač prebodla še s šivanko. Potem sem šla v kopalnico po jod, gazo in povoje, se vrnila v sobo, se zaklenila, vzela očetove škarje in pod križem sponke in šivanke odrezala zmaličen košček stegna. Bolečina me je prestrelila, bila je strašna, toda za njo so ostale izpolnjenost, vznemirjenost in toplota. Razkužila in povila sem si rano, spravila orodje pod spodnji predal omare, odrezan košček stegna pa dala v usta in ga žvečila. Bolelo je, seveda, vendar sta bili toplota in vznemirjenost močnejši. Česa podobnega do takrat nisem poznala. Nič me ni dvignilo do te mere. Menda sem takrat doživela svoj prvi orgazem. Ves postopek je trajal kako uro in pol. Ko sem se zavedela, koščka stegna ni bilo več v ustih.

Vse to sem takrat seveda počela nezavedno. O ničemer nisem razmišljala. Popolnoma sem se zavedala le vročine, svojega razigranega telesa, ki sem ga hladila ob mrzlem zidu. Težko vam opišem, kako sem se takrat počutila. Telo, ki me je prej vedno samo oviralo, se mi je nekako odprlo navznoter. Bila sem vzhicena do skrajnosti. Bila sem šokirana.

Zdaj sem navdušena nad svojo takratno naivnostjo. Mislila sem, da sem odkrila nekaj, kar bi radi tudi drugi, ko bi si le upali. Nekaj temnega in prepovedanega, kot seks. Seveda nisem razumela, zakaj je to prepovedano. Pravzaprav še vedno ne vem, kdo je žrtev, če je zločin izvršen nad mano, ki prostovoljno dajem svoje telo v mučenje.

* * *

Matejo, bratovo ženo, sem jaz pripeljala v hišo. Zagledala sem jo ob praznovanju rojstnega dneva fanta iz soseščine. Ob takih dogodkih sem stisnjena v kakem kotu hrepenela po sorodni duši. Mateja je bila takrat nova v ulici, zato se je držala postrani. Lepa deklica s plavimi lasmi, spetimi z modro pentljo, čeprav njena lepota ni klasična, barbikasta. Ostra usta in premajhen tanek nos sta ji vedno dajala nek čuden in zamišljen izgled. V to njeno zamišljenost sem se takrat malo zagledala (in v to se je pozneje, predpostavljam, zaljubil moj brat). Stopila sem do nje, namenila mi je en sam začuden pogled, potem je steklo. Cel večer sva govorili in postali prijateljski. Pred tednom dni sem po dolgih letih spet slišala

njen glas prek telefona. Poklical me je brat, ker je videl moje iznakaženo telo po televiziji. Vprašal me je, če kaj rabim, če sem okej. Povej, če rabiš denar, je rekel, povej, če rabiš kar koli. Potem se je iz ozadja zaslišal Matejin glas. Kričala je, da sva oba z Maticem bolna, da bi me morali zapreti ali odpeljati v norišnico, ker sem premaknjena. Vem, da je v tem momentu končno izrekla, kar je nosila v glavi od dvanajstega leta, od takrat, ko sva prijateljevali.

Večino časa sva preždeli v moji sobi. Ne vem točno, kaj sva počeli. V glavi imam sliko, kako po rokah obrača medveda brez obeh rok, punčko brez glave ali roke, jaz pa s kleščami obdelujem kak kos lesa, rob postelje ali kaj podobnega. Enkrat sem ji vzela medveda iz rok, mu zavezala vrv okoli vratu in ga obesila, da je visel z luči kot obešen. Zdelo se ji je zabavno. Nekaj dni zatem sem plastični punčki odtrgala nogo in ji trebuh prebodla s škarjami. Mateja ni rekla nič. Potem sem storila korak preveč. Vzela sem kletko s papagajem iz dnevne sobe in ga odnesla v mojo sobo. Najprej sva ga samo gledali in ga ogovarjali, potem sva ga spustili iz kletke in ga dolgo lovili po sobi. Ko sem ga končno prijela, sem mu za nogo privezala vrv, na drugo stran pa klešče. Bile so ravno toliko težke, da se je dvignil nekaj centimetrov, pa spet padel, se spet dvignil in padel. Smejali sva se obe. Danes vem, da ima globoko v sebi zakopano kar nekaj tistega, istega, in da me zato tako sovraži. Vem tudi, da to prakticira na mojem bratu, varno skrito za stenami in ublaženo z močnimi tabletami, v meri, ki se običajno imenuje normalni zakon z dominantno žensko. Danes vem tudi, da bi jo lahko, z današnjo pametjo, pripeljala do točke, ko bi se ji razum zameglil in bi se majala na robu, ne da bi vedela, od kje užitek in kam bo padla. Vendar sem bila takrat premlada in preveč zaletava. Stvari so mi ušle iz rok. Prijela sem papagaja in mu v razprt kljun potisnila šivanko. Konica je pogledala ven na zadnji strani glave. Spomnim se tiste tišine. Tišine papagaja, ki me začuden gleda, toplote, ki mi megli glavo, Mateje, ki gleda z odprtimi usti in ne ve, ali naj verjame svojim očem. Po nekaj sekundah je stekla iz sobe in kričala, jaz pa sem odprla okno in vrgla papagaja na streho sosednje hiše. Čez nekaj časa so se odprla vrata in vstopila je mama.

“Telefoniral mi je Matejin oče,” je rekla. “Mateja čisto iz sebe. Pravi, da si Pikiju zabila šivanko v glavo.”

“Laže,” sem rekla. “Ušel je skozi okno. Ona je kriva. Ona je odprla okno.”

Ponoči sem jokala, ker sem to čutila kot veliko izgubo. Mislim, da sem nekako vedela, da bom od takrat naprej sama. Čeprav sem imela trinajst let, sem trgala vse niti z normalno erotiko in ostalim svetom. S simpatijami, zaljubljenostjo, intimnostmi na žurkah, s katerimi tako ali tako nisem imela problemov, ker me nihče nikoli ni povabil, kaj šele pogledal. Tega niti pričakovala nisem več. Pravzaprav sem že takrat sprejela svojo neverjetno fizično grdoto kot posebnost, ki mi jo je namenilo življenje in me s tem postavilo na posebno pot.

Mateja se je nekaj mesecev pozneje spoprijateljila z mojim bratom in se kasneje tudi poročila z njim.

Dolgo se ni dogajalo nič posebnega. Potrebovala sem čas. Včasih sem se zvečer splazila skozi okno na balkon in dol. Sprehajala sem se po pomolih, se skrivala po sencah, opazovala pijane klošarje, žensko, ki je obležala za vogalom z glavo v smeteh. Mislim, da so starši to hitro odkrili, vendar so mi nekako gledali skozi prste. Kot pri marsičem drugem. Vedno, ko sem se vrnila, je šel eden od njiju na vece in na kratko postal pred mojimi vrati, to pa je bilo tudi vse.

Poleti se je v sosednji ulici izpraznila hiša. Pritličje in prvo nadstropje so takoj zasedli klošarji, jaz pa sem zadaj odkrila ozko luknjo za v klet. Zlezla sem skozi in tam spodaj sredi šare, kartonov in omar našla črno mačko. Čeprav so mi živali večkrat zlomile srce, ljudje pa nikoli, sem začela redno prakticirati mučenje na njih. Klet sem pospravila, pometla, utrdila sem deske na oknih, iz nočne omarice naredila mizo in vanjo zložila orodje. Ulovljene mačke sem najprej dolgo božala, česala in ljubkovala. Brez njihovega zaupanja ni bilo vznurjenja. Nisem vedela, kaj iščem, danes pa seveda vem, da je bil pomemben volumen občutja in njegovo širjenje, ki se v končnem poku pri živalih zgodi kot preblisk samozavedanja, zavesti o svojem stanju, o življenju, ki polzi iz rok, o smrti. Pomembna je bila globina šoka, ko se je žebelj nenadoma zaril skozi taco, stopnja zmedenosti in praznine v očeh, ki je nastopila za tem, pa vse ostalo – strah, upanje, prilizovanje, prošnje, pa drugi žebelj, bes in panika, pa tretji in četrti žebelj, vrez noža, stisk klešč, izpuljen noht, iztahnjeno oko, izguba zavesti in končna groza ob vrnitvi v isto situacijo, da bi jih na koncu osvobodila žebljevi, jim razkužila rane in jih spustila na svobodo. Danes seveda vem, da razlog za vznurjenje ni bila moja dominacija, temveč moja identifikacija z mačko. Pomembnejši od zadane bolečine je bil pogled skozi mačko, ki se nenadoma znajde pribita na deski s kepo plastelina v gobcu, vame, ki mučim.

Razmišljala sem o svojem početju in nadaljevala z njim. Ubijala sem redko. Ob smrti me je namesto izpolnjenosti zajela otopelost. Namesto vzbujenosti poklapanost. Nekoč sem mački razparala trebuh, ji oprala notranje organe v vodi, jih vrnila vanjo in mačko zašila. Ne bi znala reči, zakaj, razen da je šlo za raziskovanje, in seveda, da človeka vsaka nemogoča misel, ki jo upa speljati, vrže na posebno pot. Smrt je bila lepa, in še vedno je, vendar kot nekaj, k čemur potujem, čemur se približujem, v mučenjih se celo poigravam z njo, saj res nikoli ni jasno, ali se bo drugi v nasladi svoje moči znal zaustaviti na tankem robu psihičnega ali fizičnega kolapsa svoje žrtve. Smrt je lepa kot nekaj oddaljenega, vseprisotnega in naključnega, recimo lepota zmečkanih trupel v avtu, ki jih slučajno srečate na poti v službo.

Ubijala sem torej redko. Mačke sem mučila, jim povila rane in potem iznakažene, šepajoče, brez enega očesa ali povsem slepe, brez krempljev, z zlomljenimi tacami, brez ušes in brez repov vračala na ulice. To so bili moji mali duhovi, ki so krožili po ulicah Trsta. Ko so se privlekli po pločniku, so ljudje polni sočutja obstali in zgroženi zmajali z glavo, drugi so se celo sklonili in jih poskušali pobožati, vendar so se panično pognale v beg, kolikor so se pač lahko. Trst je bil kmalu poln pohabljenih mačk, psov, golobov in vrabcev. Začele so krožiti razne govornice, jaz pa sem ostala skrita v svoji kriplasti senci in požirala sočutje vsega normalnega.

* * *

Pri šestnajstih sem vedela, da potrebujem ob sebi živo osebo. Do tega sem prišla z branjem in raziskovanjem svojega sveta. Bilo mi je vseeno, katerega spola je (torej sem verjetno biseksualka). Potrebovala sem le jasno strukturo čustev, zavedanja, samozavedanja, preplet misli, želja in potreb. In vse to je natančno zdiferencirano samo pri človeškem bitju.

Jasen mi je bil tudi osnovni mehanizem. Moj poseben odnos do fizične bolečine se je kristaliziral v fizični mazohizem, kompenzacija pa je bila močna želja po psihološkem sadizmu. Za popolno realizacijo teh dveh polov užitka pa sem, kot rečeno, potrebovala osebo. Človeško osebo.

Z osemnajstimi leti sem se preselila v Ljubljano zaradi študija. Šel mi je odlično od rok. Prvi in edini izpit, na katerem sem padla, je bil v drugem letniku pri profesorici socialne antropologije. Bila sem kompletno znervirana, ker sem znala, ker sem študirala z veseljem in z lahkoto. Ko sem prišla drugič, sem bila zadnja na spisku. Besna sem vstopila, vendar mi je kar stoje napisala desetko v indeks, brez enega vprašanja, in rekla, da me vabi na kavo. Tako sem spoznala najpomembnejšo žensko v svojem življenju, nekrofilko z briljantno univerzitetno kariero. Ni veliko govorila v prazno. Moja inteligenca in fizična iznakaženost sta bili prava vaba za primerke, ki erotično dimenzijo svojega bitja, svojo ljubezen, doživljajo drugače. Bila sem navdušena in ji z veseljem ustregla. Slekla sem se, si med zobe vtaknila šivanko in mlahava obležala na tleh kot mrlič. Običajno me je najprej zvelkla v banjo, polno mrzle vode, in mi na obraz narisala mrliško masko, drugič modrice, tretjič vreznine. Potem me je zvelkla na tla in izvedla kunilingus na mojih mrtvih

ustnicah, med katere je pred tem potisnila kocko ledu. Jaz sem si s šivanko začela prebadati jezik in ustno nebo. Blizu orgazma me je pritisnila na prsa, in takrat sem na ustnice spustila kri, kot priteče mrličem, če jih pritisnete na prsi.

Druga je bila narkomanka, zaposlena v lekarni. Lezbijka, fizično precej neprivlačna ženska (nikakor primerljiva z mano). Včasih sva bili skupaj in vedno mi je dostavljala velike doze morfinskih analgetikov za bolečine, ki nastopijo post festum in ki niso več zaželene.

Potem je prišel Matic, moja edina prava ljubezen v življenju. Zdaj, ko je mrtev, moje brazgotinasto in pohabljeno telo pa po časopisih, na televiziji in povsod drugje, me ljudje sprašujejo, kako lahko ob tem govorim o ljubezni. Recimo tako: srečala sva se v živalskem vrtu, ob kletki z opicami. Vrgla sem jim kos stisnjene sredice kruha s skrito šivanko v sredi. Videl je, kaj delam, in se začel režati. Vprašala sem ga, kaj je smešno, pa ni spravil iz sebe nič, samo kimal mi je in me gledal. Po nekaj minutah sem bila že prepričana, da je mutast, potem pa je spregovoril in se je izkazalo, da neverjetno jeclja. Šla sva v kafič, kjer je z vsakim popitim žganjem govoril vse bolj gladko in bolj sproščeno. Takoj sva se dopadla drug drugemu (kar se je obema zgodilo prvič). Uro kasneje sem vedela, da me ljubi.

Študiral je veterino. Imel je odličen, tako rekoč fotografski spomin. Po naravi pa sramežljiva in nežna duša, subtilno emocionalno bitje. Preveč. Edino zdravilo za vso to hipersenzibilnost (in jecljanje) je bila pijača. Z vsakim kozarcem je bil boljši, v določeni fazi pijanosti je postal celo zabaven. Spet slabši je bil v analitičnem in sintetičnem mišljenju. Ampak suma sumarum prava kombinacija zame: mentalna omejenost, izredna emotivna senzibilnost, impotentnost in odlično poznavanje anatomije. Znal me je zabosti ali udariti, ne da bi mi poškodoval vitalne organe, znal je brati moje telo kot inštrument za bolečinske akorde in na drugi strani prenašal neverjetne količine mojega verbalnega maltretiranja in poniževanja.

Po pol leta znanstva me je prosil za roko. Nisem vedela, kaj bi. Rekla sem, da lahko čez čas, če mu to kaj pomeni. Rekel je, da mu. Čez kak mesec sem se preselila k njemu in ker je vse teklo normalno, sem ostala. Oba sva diplomirala, Matic je postal birokrat na ministrstvu za kmetijstvo, jaz pa sem se lotila magisterija pri moji profesorici. To mu ni bilo všeč in spoznala sem, da imam ob sebi hudo ljubosumnega človeka. Najprej sem se tega ustrašila, kasneje pa se je izkazalo kot zelo dobrodošel mehanizem za potiskanje stvari proti robu. Matic je hodil v službo, jaz sem že pisala doktorat in gospodinjala, vikende pa sva vedno imela zase (ne on ne jaz nisva imela stike s svojimi družinami). Ob sobotah sva včasih skočila na kak izlet, nedelje pa so bile dan za najine igre. On je že dopoldne začel s pivom, jaz pa sem hitro izgubljala živce. Pri kosilu sem običajno že udarila po mizi, prevrnila krožnik in kričala, popoldne, ko je začel dobivati steklene oči, pa sem ga popadla z vsem, kar mi je prišlo pod roke. Od omejenosti, nepraktičnosti, asocialnosti, mehkužnosti, zafrustriranosti, zavrtosti, infantilnosti, impotentnosti, pa vse do ponižujoče majhnega kurca, ki je pravzaprav vzrok za vse. Na robu poka sem šla do

profesorice, kar ga je, ljubosumnega, kot je bil, spravljal ob pamet. Tam sem še sama popila par kozarcev, zvečer pa je bilo treba običajno samo še nekaj reči, da me je prijel za lase in mi glavo zabil v steno, se me lotil s pestmi, me zbil po tleh in me brcal, vlačil za lase po stanovanju, mi tiščal glavo v vece, me davil v banji, mi zabadal šivanke v stegna, ugašal cigarete na trebuhu ali me mendral s kleščami, dokler nisem izgubila zavesti, da bi me prebudil curek urina v ustih in na obrazu ali pa cev prižganega sesalca v eni od treh odprtin.

Prvič v življenju sem nekoga ljubila. Res ljubila. Ob drugi obletnici moje vselitve k njemu sem pristala, da se končno poročiva. Nekaj tednov kasneje sva se in takoj je šlo vse v maloro.

Ne delam si iluzij. Matica je vse to zdrobilo. Kriva sem lahko samo jaz. To ni jamranje, to je dejstvo. Zdaj se sicer tolčem po glavi, ker je očitno, logično, kot vse za nazaj, ampak je mimo. Poroko je seveda razumel v najbolj banalnem smislu, v najbolj vsakdanjem smislu. Jasno, razumel je, kolikor je bilo pač razumeti. Jaz bi to morala vedeti.

Najprej se je začelo z ljubosumnostjo, ki je postala morbidna. Na vsak način me je hotel odrezati ob obeh žensk. Zahteva je bila enostavno nemogoča, ker sem, med drugim, zaključevala doktorat. Pa tudi sicer nisem imela namena prekiniti stikov z njima, tako komunikacije kot spolnih. Transformacija se je dogajala nekako sinhrono: vse bolj besno je pil, ampak namesto kulminacije v nasilje se je začel lomiti. Vse večkrat je enostavno klecnil, zajokal in me spraševal, če ga ljubim. "Me res? Me res ljubiš?" Ko se je to zgodilo četrtrič ali petič, sem se zavedela, kaj to pravzaprav pomeni in kaj se dogaja. Človek je razpadal pred mojimi očmi.

Začel je prihajati pijan že iz službe, potem pa samo še pil, zvečer je običajno jokal in me spraševal, če ga ljubim. Vse skupaj je postalo prava mora. Vse manj sem bila doma, vse več pri profesorici, spet sem si najela svoje stanovanje. Potem so ga zaradi nenormalnega pitja vrgli iz službe. Zdaj je bil cele dneve doma in samo še pil. Jaz sem jeseni doktorirala in vložila docenturo. Poskušala sem se pogovoriti z njim, hotela sem ga prepričati, da gre na zdravljenje, da nujno rabi rehabilitacijo, da je to edini način, da začneva nov krog. Nič. Po pol leta jalove borbe s sesutim človekom sem sredi aprila pobrala kovčke in se odselila na svoje. Mesec dni zatem ga je policija našla razpadajočega v dnevni sobi. Soseba se je pritožila zaradi smrada, ki se je širil iz stanovanja. Enostavno je pil do zastrupitve. Pokopali smo ga v prvih dneh januarja.

Kak teden dni kasneje sta se pri meni oglasila dva kriminalista. Rekla sta, da bi rada preverila nekaj informacij in zastavila nekaj vprašanj. Sosedu v bloku so prijavili, da se je med nama dogajalo marsikaj. Posebno ob vikendih. Od preprirov in kričanj do razbijanja in brutalnih pretepev. Policaja sta rekla, da je bilo bojda slišati samo moje kričanje. Trdili so, da je malo verjetno, da bi bil Matic, skromen in nežen človek, sposoben pretepati. Vedeli so, da je pil, ampak Matic naj ne bi bil sposoben zmendrti niti ščurka. Vprašala sta me, ali je on pretepal mene ali jaz njega in ali lahko to kako dokažem. Še danes ne vem, zakaj sem to naredila. Lahko bi ju prepričala, sigurna sem. Slekla sem bluzo in spustila široke hlače na tla. Nista prišla do sape. Brazgotina pri zmečkanini, vrez zraven podplutbe. Pogledala sta v tla in rekla, naj se oblečem. Nič več nista vprašala. Kmalu za tem so potrkale na vrata aktivistke društva za pomoč ženskam. Za njimi novinarji. Moja zgodba o mučeni ženski je v medijih eksplodirala kot bomba, stresla je vse živo in mrtvo. Prišlo je še več novinarjev, prišel je radio, prišla je televizija. Postala sem mučenica in simbol preganjanih žensk. Apostol vseh zatiranih, lačnih in bolnih. Postala sem reklama na televiziji, slika na džambotih okoli mest, postala sem kokakola.